

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredno in praznično. — Inzerati do 80 petih vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2,50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 14.—, za inostranstvo Din 26.—, kotoplat se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-32, 31-33, 31-34, 31-35 in 31-36

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 653
podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Po odhodu angleškega poslanika iz Bukarešte Anglija smatra Rumunijo za sovražno ozemlje — Poslanik Hoare o prekinitvi diplomatskih odnosov — Misija rumunskega poslanika v Moskvi — Razmerje med Bolgarijo in Turčijo

Carigrad, 17. febr. s. (Columbia BS). Po informacijah iz angleških diplomatskih krogov smatrajo Angleži po odhodu angleškega poslanika Hoareja iz Bukarešte Rumunijo kot sovražno ozemlje, ki je pod okupacijo sovražne vojske...

Carigrad, 17. febr. s. (United Press). Bivši angleški poslanik pri rumunski vladi sir Reginald Hoare je skupno z vsem osebje angleškega poslanstva in vseh konzulatov v Rumuniji včeraj na turškem parniku »Ismir« dospel v Carigrad.

Po svojem prihodu je podal novinarjem izjavo, v kateri je dejal med drugim: da je bila prekinitve odnosov med Anglijo in Rumunijo neogibna, ker je Nemčija prevzela Rumunijo popolnoma pod svojo kontrolo. Hoare je pripomnil, da ves angleški narod in večina rumunskega naroda obžalujeta, ker je moralo priti do prekinitve. General Antonescu pa je očividno prepričan, je dejal Hoare, da bo Nemčija zmaga v sedanji vojni. Hoare je omenil tudi, da je bil njegov poslovni razgovor z generalom Antonescom prijateljski. Rumunski ministrski predsednik mu je izrekel samo občutek, češ da je bilo od Anglije zelo nevljudno, da je prekinitva odnosa z Rumunijo ne pa tudi z Madžarsko.

Hoare je nadalje navedel, da je bil zadnji njegov diplomatski akt v Bukarešti, oster protest pri rumunski vladi, ker je bilo 3000 poljskih beguncev iz Rumunije poslanih nedavno v koncentracijska taborišča. Hoare je tudi omenil, da je bilo ob priliki legionarskega upora ubitih v Rumuniji okoli 1600 židov.

Glede nemške vojske v Rumuniji je dejal Hoare, da je sedaj po angleških informacijah v Rumuniji okoli 350.000 nemških vojakov in da so vsa letališča pod nemško kontrolo. Zlasti v zadnjih štirih dneh so bile na bolgarsko mejo poslane velike množine nemške vojske.

Angleške informacije o položaju v Rumuniji

London, 17. febr. s. (Reuter). Reuterjev sofijski por. poroča o položaju v Rumuniji. Pravi, da je sam posetil bolgarsko rumunsko mejo. Po vseh, ki prihajajo iz Rumunije, pošiljajo Nemci, takorekoma neprestano transporte vojske in vojnega materiala na bolgarsko mejo. V Rumuniji je trenutno po cenitvah Reuterjevega dopisnika 30 divizij nemške vojske, ki so koncentrirane predvsem ob bolgarski meji ter zadnje čase tudi ob vzhodni rumunski meji, kamor odhajajo še nova ojačenja. Ob južnozahodni rumunski meji so trenutno samo tri nemške divizije.

Ze nekaj časa imajo Nemci v Rumuniji tudi mnogo letal. Dočim je do nedavna glavna sila nemškega letalstva v Rumuniji obstojala iz lovskih aparatov, so sedaj prispeli v Rumunijo tudi težki bombniki in velika transportna letala za prevoz vojske. Zelo mnogo nemškega vojskega je tudi v Konstantini.

Reuterjev dopisnik omenja dalje, da se stalno slabša turško rumunski odnosi. ladijski promet med Konstantino in Carigradom je ukinjen. Nedavno so neke noči rumunske oblasti v Bukarešti, najbrž na nemško zahtevo, aretirale vse turške novinarje.

Končno poroča Reuter, da je po nepotrjenih vseh nedavno prispel rumunski poslanik v Moskvi Gafencu tajno v Bukarešto ter je prinesel s seboj zaupno pismo generalu Antonescu v zvezi z rumunsko ruski odnosi.

Glede notranjepolitičnega položaja v Rumuniji javlja Reuterjev sofijski dopisnik, da je položaj generala Antonesca trenutno dokaj trden, da pa se mnogi legionarski uporniki še vedno skrivajo ter je zato vlada prisiljena k ostrim ukrepom proti njim. V Bukarešti med zatemtivitvijo ponudi vojaški zarometi preizkušajo strehe hiš, da bi izsledili strelce, ki bi se utegnili tam skrivati.

Novi varnostni ukrepi v Rumuniji

Bukarešta, 17. febr. s. (Ass. Press). Rumunske oblasti so podvezle vrsto novih varnostnih ukrepov. Oddeikom za zaščito civilnega prebivalstva pred letalskimi napadi so bila izdana nova stroga navodila. Restavracije v Bukarešti morajo biti odslej zaprte že ob 23. Prebivalstvo je bilo nadalje sporočeno, naj se ne vznemirja zaradi strelskih vaj protiletalskega topništva v Bukarešti, ki se vrše podnevi.

Oblasti so odredile, da je treba vsako zborovanje ali prireditev javiti oblastem pet dni vnaprej. Ta določba velja tudi za prijavo ožjih družinskih slovesnosti in poročnih svečanosti.

Rumunski radio je objavil, da so rumunske teritorialne vode severno in južno mirnane ter nevarno za plovo. Bukarešta, 17. febr. s. AA. (Havas). Uradno poročajo, da so oblasti uvedle nove ukrepe proti židom. Vsi židovski uradniki so odpušteni, prav tako tudi v vojski zaposleni osebje. Židje so tudi izločeni iz vrst zdravnikov, odvetnikov in drugih svobodnih poklicev, njihova udeležba v trgovini pa je zmanjšana. Odvzeta so bila tudi

dovoljenja, dana židom za restavracije in kinematografe, prav tako bodo tudi izločeni iz sportnih vrst.

Bukarešta, 17. februarja. AA. (DNE). Notranje ministrstvo sporoča, da je bil vsem upravnim in policijskim oblastem izdan ukaz, da se mora preiskava proti udeležencem upora 21. in 22. januarja kakor

Bolgarsko turški odnosi

Ponovno angleško svarilo Bolgariji, ki pošilja svoje vojske na turško mejo — Po nemških vesteh naj bi prišlo v kratkem do zblizanja med Bolgarijo in Turčijo

Sofija, 17. febr. s. (Reuter). Tukajšnji posebni Reuterjev poročevalec javlja, da je v petek zvečer angleški poslanik pri bolgarski vladi Rendell posetil zunanje ministrstvo Popova ter mu ponovno razložil stališče angleške vlade glede prihoda nemških čet v Bolgarijo.

Poslanik je izjavil bolgarskemu zunanjemu ministru, da je za angleško vlado že dolgo jasno, da bi v primeru, če nemške čete zasedejo Bolgarijo ali se poslužijo bolgarskega ozemlja kot oporišča za vojaške operacije proti Grčiji, prekinila diplomatske odnose z Bolgarijo in podvelja tudi druge ukrepe, ki bi se ji zdeli potrebni.

Reuterjev dopisnik javlja dalje, da so bili po angleških informacijah oni oddelki bolgarske vojske, ki so bili nedavno mobilizirani, poslani na turško mejo, dočim ob drugih bolgarskih mejah skoraj ni vojske. V angleških krogih smatrajo, da je bil ta ukrep bolgarskega vojskega poveljstva storjen v korist Nemčije.

Istočasno ko odhaja bolgarska vojska na turško mejo, so bile namreč kakor pravi Reuterjev poročevalec, priprave za prihod nemške vojske v Bolgarijo skoraj končane. Vsi mostovi v Bolgariji so sedaj minirani. Po nalogu oblasti so bile organizirane posebne zaloge živeža za preskrbo nemškega vojskega in pripravljene so bile vojašnice za nastanitev nemških vojakov. V Bolgariji je odrejeno tudi racioniranje živil.

Bolgarska vlada se navidezno pripravlja za obrambo pred napadom s katerekoli strani, kakor da bi bila ogrožena od raznih držav, pri tem pa pošilja vojskoto samo na turško mejo. Reuterjev poročevalec pristavlja, da je bilo zadnje čase zopet vpoklicanih v Bolgariji več letnikov rezervistov ter da so bile za njihovo nastanitev mestoma rekvirirane zasebne zgradbe. Pravi tudi, da je bila v Sofiji mobilizirana tega poslovno življenje v Sofiji nekoliko čela tamkajšnja divizija ter da je zaradi zastalo.

Sofija, 17. febr. e. Nemška agencija »Weltpresse« poroča iz Ankare, da zahteva turška javnost jasno politiko in sporazumno sodelovanje s sosedji.

Agencija pravi, da je pod pritiskom javnosti turška vlada že davno pričela razgovore s svojimi sosedji za ustvaritev mirne atmosfere na Balkanu. Zaradi tega pričakujejo, da bo Turška vlada objavila deklaracijo, v kateri bo uradno izjavila želje Turčije po ustavitvi miru in sodelovanju na Balkanu. Glede Bolgarije pričakujejo, da bo hkrati objavljena tudi v Sofiji uradna deklaracija, kajti razgovori, ki jih omenja agencija »Weltpresse«, se nanašajo na razgovore, ki so se v zadnjem času vodili med Turčijo in Bolgarijo.

Iz vsega tega sklepajo, da se bo uradna deklaracija, ki se pričakuje s turške strani, nanašala na turško bolgarske odnose in bo velikega pomena na pomirjenje na Balkanu. Vsebinska te deklaracije ni znana, toda v Sofiji sodijo, da bosta Turčija in Bolgarija izjavili, da nimata druga proti drugi napadalnih namenov in se bosta zavzemali za mir in medsebojno skupno delovanje, o čemur sta v zadnjem času tudi že pisala turški in bolgarski tisk.

V Sofiji pričakujejo z velikim zanimanjem, kakšno stališče bo v tej deklaraciji zavzela Turčija, če bi prišlo do kake akcije, ki ne bi ogrožala Turčije in njene teritorialne integritete. Tu smatrajo, da bo v primeru, če se turška vlada izjavi, da je desinteresirana za tako akcijo, lahko dosežen na Balkanu velik uspeh, čigar posledice se za sedaj ne morejo predvidevati. Objavo te deklaracije pričakujejo v najkrajšem času.

Gospodarski ukrepi turške vlade

Ankara, 17. febr. s. (Reuter). Turška vlada je sklenila ustanoviti posebno družbo pod državno kontrolo, ki bo pokupila vse zaloge žita in živeža ter bo preko svojih podružnic nato prodajala živež prebivalstvu. Družba bo skrbelo za reguliranje cen živeža in bo preprečevala navijanje cen. Ta ukrep turške vlade je v zvezi z ukrepi za obrambo države.

Madžarsko bolgarski kulturni sporazum

Budimpešta, 17. febr. AA. (MTI). Madžarski prosvetni minister Homán je odpo-

toval snoči v Sofijo, kjer bo podpisal madžarsko bolgarski kulturni sporazum. Ministra Homána sta dopremila na železniško postajo poleg drugih tudi jugoslovenski poslanik v Budimpešti Rasić in bolgarski poslanik Tošev.

Italijansko priznanje naši nevtralnosti

Rim, 17. febr. o. Beograjski dopisnik »Piccola« naglašja, da je v odločilnih kro-

gih jugoslovenske prestolnice zapustil sestanek v Berghofu dober vtis ter izjavljajo, da namerava Jugoslavija ohraniti svojo mirnost in hladnokrvnost, ostati še nadalje nevtralna ter v tej nevtralnosti nadaljevati prisrčno sodelovanje s islami osi. S tega pota je ne bosta odvrnila nobena propaganda in noben pritisk.

Ki ohraniti sodelovanja z osovinskimi silami je mnogo pripomogel italijansko-jugoslovenski pakt o prijateljstvu, ki bo 25. marca t. l. doživel štirinajsto svojega obstoja. Na koncu naglašja dopisnik, da v jugoslovenskih odločilnih krogih posebno naglašajo, da balkanska politika osovinskih sil ni razdiralna, temveč štiti jugoslovenske življenjske interese.

Vsi italijanski listi smatrajo kot značilno tudi obvestilo, ki je bilo dano v Berlinu novinarjem, da se diplomatski sestanki, ki s se pričeli s sestankom Mussolinija in generala Franca ter Hitlerja z jugoslovenskim predsednikom, še niso končani in da bo prišlo do novega sestanka zastopnikov Nemčije in Bolgarije.

Veliko zanimanje Zedinjenih držav

Washington, 17. febr. o. Ameriški uradni krogi spremljajo s čim dalje večjo pozor-

nostjo razvoj položaja na Daljnem vzhodu kakor tudi na jugovzhodu Evrope.

Sobota je potekala v znaku cele vrste izrednih konferenc in obiskov tujih diplomatskih zastopnikov v zunanem ministertvu. Najprej je obiskal zunanje ministrstvo angleški poslanik Halifax, zatem avstralski poslanik Richard Casey, tretji pa je bil jugoslovenski poslanik Konstantin Fotić, ki je imel s Cordelom Hullom in državnim podtajnikom Summerjem Wellesom daljšo konferenco, o kateri menijo, da je bila v zvezi s sestankom na Berghofu. Po teh razgovorih je Welles obiskal Roosevelta, kateremu je poročal o poteku razgovorov z diplomatskimi zastopniki. Veliko važnost pripisujejo tudi obisku nizozemskega ministra dr. Loutona, ki je za tem očrtal zastopnikom tiska stališče Nizozemske glede na razvoj mednarodnega položaja ter poudaril, da je Nizozemska pripravljena za borbo v primeru napada na Nizozemsko Vzhodno Indijo. Uradno poročilo o razgovorih tujih diplomatskih zastopnikov z ameriškimimi državnikmi ni bilo objavljeno.

Normalen potek grške ofenzive

Grške čete so zavzele več utrjenih postojank in so napredovale pri Klisuri in Tepeleniju v smeri proti Valoni — Močan odpor italijanske vojske

Atene, 17. febr. e. AA. (Reuter). Atenski radio je sinoči objavil novo obvestilo grškega vrhovnega poveljstva, da nova grška ofenziva normalno poteka, da se ustvarjajo podrobnosti grške vrhovne komande v službenem smislu, da so bili na fronti zavzeti novi položaji, da je bila zlasti zavzeta neko močno sovražna utrdba da so bili odbiti sovražni protinapadi in da je imel sovražnik velike izgube.

Grško vojno poročilo

Atene, 17. febr. s. (Ass. Ag.) Grški generalni štab javlja v svojem sinočnjem 113. službenem poročilu:

Grške čete so v teku krajevnih ofenzivnih operacij pregale sovražnika z več utrjenih postojank. Zajeti so bili 250 sovražnih vojakov in mnogo vojnega materiala. Grška bomba letala so izvedla uspešne napade na sovražne postojanke na bojišču. Grške lovke patrolje so v bitidi s formacijo dvomotornih sovražnih bombnikov sestrelile eno sovražno letalo.

Ameriška poročila

Atene, 17. febr. s. (Ass. Press). Po podatkih, ki jih je dal sinoči atenski rad o, so Grki dosegli zadnje dni tako važne uspehe in osvojili tako važne sovražne postojanke, da so bili Italijani prisiljeni včeraj na nekem mestu podvzeti silovit protinapad, da bi si zopet prisvojili izgubljene postojanke.

Protinapad je bil izvršen, kakor javljajo poročevalci z bojišča, v odseku pri Tepeleniju, ter so bili poslani tam v boj oddelki 11. italijanske armije. Po grških poročilih se je protinapad popolnoma nesrečil. Italijani so pustili na bojišču mnogo mrtvecev in ranjenih. Dva bataljona fašistične milice sta bila po grških informacijah skoraj popolnoma uničena. Grške čete so potem znova napredovale tudi na tem delu bojišča.

Atene, 17. febr. s. (Tass). Associated Press javlja, da so grške čete pri Klisuri znova napredovale za 2,6 km severno od mesta. Grško in angleško letalstvo je izvedlo nove močne napade na Tepe'eni, kljub močnemu udejstovanju italijanskih letal.

Dalje javlja ista agencija, da so grške čete na nekem mestu napredovale tudi na sever od Tepelenija. 15. februarja jutraj so zavzeli Grki nekaj strateških postojank v dolini reke Skumbi. V operacijah v dolini reke Devoli so Grki ušli 60 italijanskih vojakov. Severno od Himare ob morški obali so Italijani napadli grške postojanke z motoriziranimi oddelki, vendar napad ni uspel.

Tepeleni še vedno v italijanski posesti

Atene, 17. febr. e. Včeraj so bili na italijansko grški fronti v Albaniji srditi in krvavi boji, ki so bili na vsej fronti uspešni za Grke. Po poročilih s fronte so na odseku severno od Himare in okrog Tepelenija grške čete nadaljevale svoje premikanje v smeri proti Valoni. Tepeleni je še vedno v italijanski posesti. Grki nadaljujejo svojo trkiko obkoljevanja.

Na pogorju Ostravica in ob Devoli so se boji nadaljevali z nezmanjšano srditostjo, toda brez posebnega rezultata.

Na odseku ob Skumbi je bil pojačen obojestranski topniški ogenj, ki je trajal večera brez prestanka ves dan. Na tem odseku se Italijani močno upirajo in odbijajo vse napade. Italijansko daljnostrelno in težko topništvo brani s pogorja Mokre vstop v dolino reke Skumbe. To je zelo važen strateški vozal za prodiranje proti utrdbi Libralta, v smeri jugoslovenske meje in proti E.basanu. Na odseku pri Podgračju je poleg topništva posegla v akcijo tudi pehota, toda brez rezultata. Letalstvo je bilo na obeh straneh ves dan živahno.

Atene, 17. febr. s. (Reuter). Po grških uradnih podatkih so Grki v zadnjih štirih dneh v teku svoje nove ofenzive v Albaniji zajeli skupno 1600 italijanskih vojakov. Poročilo grškega radia, ki je bilo podano v petek zvečer in je javilo, da je bilo ujetih 7000 italijanskih vojakov, je bilo med tem uradno demantirano kot zmotno. Pravilno bi se m-ralo glasil, da je bilo ujetih 700 italijanskih vojakov.

Udejstvanje angleških bombnikov

Atene, 17. febr. s. (Reuter). Poveljstvo angleškega letalstva v Grčiji javlja, da so angleški bombniki v soboto kljub s'abemu vremenu izvedli nove močne in uspešne napade na sovražna vojaška taborišča, postojanke topništva in druge objekte pri

Buciu južno od Valone. Angleška lovka letala so izvedla več ofenzivnih patrolnih poletov v okolico Tepelenija. Dve sovražni letali sta bili sestreljeni. Dve angleški letali pogrešajo.

Atene, 17. febr. s. (Reuter). Grška letala so zadnje dni metala nad italijanskimi postojankami na bojišču in nad Albanijo tudi letake, ki navajajo podatke o angleških vojaških uspehih na bojiščih v Afriki.

Optimizem grškega tiska

Atene, 17. febr. AA. (Atenska agencija). V zadnjem času so se razširile govovice, da je v grški vladi prišlo do nespoazumov, zlasti med predsednikom vlade in ministrom za tisk. Po teh govoricah so grškemu ministru za tisk očitali, da je grško časopisje preveč optimistično v svojem pisanju. Atenska agencija je pooblašena sporočiti, da so te govovice v polnoma netočne. Optimizem grškega tiska je uravničen zaradi tega, ker so dogodki takšni. Z ozirom na to grško časopisje drugače tudi pisate ne more.

Atenska agencija, ki je prav tako pooblašena najodločneje zanikati poročila nekih tujih dopisnikov o izgubah grških vojske, kakor tudi o »dezertiranju grških vojakov«. V zvezi s tem je atenska agencija pooblašena izjaviti, da so izgube grške vojske, upoštevajoč dosežene uspehe na bojišču, po vsem neznatne, znana hrabrost grških vojakov pa zanika vsako dezertiranje.

Vojna v Afriki

Zavzetje Kismaje v Italijanski Somaliji in Kumoka v Sudanu — Prve belgijske kolonialne čete na bojišču v Eritreji se pripravljajo končni napad na Keren

Kairo, 17. febr. s. (Reuter). O bojih na bojiščih v Afriki poročajo naslednje podrobnosti:

O položaju v Libiji ni novih podatkov.

V italijanski Somaliji prodirajo južno in vzhodnoafriške čete po zavzetju pristanišča Kismaje dalje proti Mogadiscu, pri čemer jih učinkovito podpira južnoafriško letalstvo. Doselej so angleške čete v prodoru iz Kenije zavzele že nad 25.000 kvad. kilometrov ozemlja v italijanski Somaliji.

Ob sudansko abesinski meji so angleške čete, kakor je javilo včerajšnje uradno poročilo, v sektorju v bližini Modrega Nilja zasedle Kumok, zadnjo postojanko, ki so jo Italijani še držali na sudanskem ozemlju. Angleške patrolje so stalno operirale na tem ozemlju in so končno Italijane prisilili k umiku.

Iz Belgijskega Konga javljajo, da so pred nekaj dnevi prispeli na bojišče v Sudanu že tudi prve belgijske kolonialne čete, ki bodo stopili v boje na strani angleške vojske.

Južnoafriški bombniki uspešno bombardirajo sovražne postojanke v Abesiniji in so zadnje dni napadli zlasti koncentracije sovražnih motornih vozil pri Dessieu.

V Eritreji je po poročilih Reuterjevega vojnega poročevalca v Chartumu angleška kolona, ki prodira s severa, dospela že do 80 km pred Keren. To se pravi, da je ta kolona v nekaj dneh prodrla že nad 150 km daleč v sovražno ozemlje. Koncentracija angleške vojske z zapada pred Kerenom se nadaljuje ter se angleške čete pripravljajo za končni napad na Keren.

Poljska vojska v Egiptu

Kairo, 17. febr. s. (Reuter). V Egiptu so pričeli s formacijo posebne poljske vojske. V to vojsko se v velikem številu prijavljajo Poljaki iz vseh delov Evrope. Poljaki razpolagajo tudi z večjim številom letalskih pilotov.

Letalske tovarne v Indiji

Kabul, 17. febr. AA. (Tass). Kakor piše list »Hindu Tribune«, grade z veliko naglico v Bangaluru letalsko tovarno, ki bo začela obratovati že letos meseca julija. Za zgraditev te tovarne so najeli ameriške strokovnjake. Indijski listi pišejo, da je pri graditvi zaposlenih 20.000 delavcev. Kraji, kjer so arzenali, niso označeni.

Napetost na Daljnem vzhodu

Angleži minirali obale Malajskega polotoka za zaščito Singapora Japonci pripravljajo novo akcijo v južnovzhodni Aziji

London, 17. febr. a. (Columbia BS). Angleška admiralarita je včeraj objavila, da je bilo področje okoli Singapora ob obeh Malajskega polotoka minirano ter, da mora odsej vsaka ladja, ki hoče priti v singaporsko pristanišče zaprositi za navodila angleških mornariških oblasti, ker bo dostop v Singapor možen samo po določenih kanalih.

Komunikacije siamske vlade

Bangkok, 17. febr. AA. (Reuter). Siam-ska vlada je izdala danes poročilo, v katerem pravi, da so govorice, da bi bila siamska vlada imela z japonsko vlado pogajanja o odstotki nekaterih siamskih pomorskih oporišč japonski v zvezi z napadom na Singapor, neresnične. Poročilo dalje pravi, da japonska vlada doslej ni dala niti najmanjšega znaka o potrebi kakih pogajanj s siamsko vlado. Končno priporočila uradno poročilo siamskemu prebivalstvu, naj ostane popolnoma mirno in prisebno, ker da se vlada na vse načine prizadeva, da se izpolnijo pravične zahteve Siama.

Koncentracija japonskega vojaštva

Singhaj, 17. febr. s. (Columbia BS). Po kitajskih informacijah je sedaj pri Kantonu na Hajnanu in Formozu ter v Indokinzi zbranih 150.000 japonskih vojakov.

Utrjevanje ameriških otokov v Pacifiku

Washington, 17. febr. s. (United Press). Mornariški odbor senata je po poročilu, ki ga je podal na tajni seji odbora šef mornariškega štaba admiral Stark, soglasno odobril kredite za utrjevanje ameriških otokov Guam in Samos v Pacifiku. Opaženo je bilo, da je mornariški odbor odobril te kredite z izredno hitrostjo, saj je Roosevelt predlagal za nove kredite v to svrhu stave štiri dni prej.

Iteta se ponovno šele izvesti utrditvena dela na otoku Guam, ki leži samo 1500 milj od Japonske. Kongres pa je vse predloge admiralarite doslej odklanjal, češ da bi se Japonska s takimi ukrepi lahko čutila prisradata.

Izseljevanje ameriških državljanov

Singhaj, 17. febr. s. (Tass). Kitajski listi poročajo, da se veliko število tujakih ameriških državljanov pripravljajo za prostoro na parnikih, ki vozijo v Zedinjene države. Trenutno je v Singhaju še vedno 2500 Američanov, med njimi 1500 žensk in otrok.

Agencija Domej javlja, da se tudi Američani v severni Kitajski pripravljajo na odhod. 13. februarja so se vršili zasedavi sestanki ameriških državljanov v Pekingju in Tiencinu.

Japonska javnost se zaveda nevarnosti

London, 17. febr. s. (Reuter). Timesov dopisnik v Tokiju javlja, da se v japonski javnosti opaža sprememba razpoloženja v tem smislu, da se javnost vedno bolj zaveda nevarnosti, ki bi jo prinesla vojna z Zedinjenimi državami. Uradna izjava, ki jo je podal zastopnik japonskega zunanjega ministrstva pravi: Čeravno japonsko ameriški odnosi izbujajo skrb, vendar ni mogoče sklepati, da bi se moralo priti do vojne med obema državama. Japonska vlada upa, da sedanji nesporazumi ne bodo ovirali udejstvovanja Japoncev, ki stalno živijo v Ameriki.

ma že pred večerom in zato na vozu ni imel luči. Zaradi megle je zvečer, ko se je pripetila nesreča, stopal ob konjih in jih vodil za uzdo. Vozil je pravilno po desni strani, Novak pa, ki je vozil s brzino okrog 35 km, se je vozu premalo ognil. Truplo pokojnega France Novaka, ki je bil uslužen pri ključavničarju Rendiju na Karloviški cesti, stanovanj pa je na Glincih, so ponoči prepeljali v mrtvašnico na Vlti, kjer so ga položili na mrtvaški oder. Pogreb bo jutri ob 14. na pokopališču na Ptuču.

Pokojni France Novak zapušta mlado ženo in majhnega otroka.

Calje, 17. februarja V soboto dopoldne je šel posestnik in vojni invalid Anton Goršek, ki ima svo-

je posestvo na vrhu hribovca v Pečovniku pri Celju, po opravih v mestu. V mestu je nakupil nekaj špecerijskega blaga in se vrnil zvečer domov. Ko je v temi stopal na zelo strmim pobočju proti svojemu domu, mu je na vrhu pobočja očividno spodrsnilo. Goršek je padel in se nakotalil okrog 120 m daleč do pobočja, nato pa je tresel z vso silo z glavo v drevo. Priletel je s tako silo, da mu je počila lobanja in so izstopili možgani. Ko so Gorška v nedeljo izstapili našli, je bil že mrtev. Na kraj nesreče so prispeli orožniki, mestni fizik dr. Podpečan in vodja mestnega pogrebnege zavoda Goršek. Po komisijem ogledu so v nedeljo popoldne prepeljali truplo v mrtvašnico na okoliško pokopališče.

Otvoritev zasedanja banskega sveta

Iz banovega poročila o proračunu izdatkov in dohodkov banovine za dobo od 1. aprila do 31. decembra 1941

Ljubljana, 17. februarja Ob 10. je ban dravske banovine dr. Marko Natlačen otvoril letošnje 13. zasedanje banskega sveta dravske banovine. Za delovodjo je imenoval finančnega svetnika g. Božiča, ki je prečital odlok o sklicanju banskega sveta ter odlok o razrešitvi nekaterih članov banskega sveta in o imenovanju novih članov. Za nove člane banskega sveta so bili imenovani za gornjegrajski srez Steblovnik Martin, predsednik Kmetijske zbornice in posestnik v Smartnem ob Paki, za kočevski srez Strnad Jožef, župan občine Videm—Dobrepolje in posestnik v Podgorici, za laški srez Jesih Adolf, rudar iz Trbovelj in za novomeški srez Weble Demeter, odvetnik v Novem mestu. Ban jim je izročil dekrete o imenovanju v banski svet. Banski svetnik dr. Vladimir Ravnhar je predlagal pozdravne in udanostne brzojavke Nj. Vel. kralju Petru II., Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, predsedniku vlade Dragiši Cvetkoviču in finančnemu ministru dr. Juraju Suteju. Na predlog banskega svetnika Nandeta Novaka je bil imenovan odbor, ki bo proučil osnutek uredbe o mestnih in samoupravnih namestnicah.

Ban je prečital svoje poročilo o proračunu banovine od 1. aprila do 31. decembra 1941. Osnutek proračuna ima predvsem to značilnost, je v uvodu poudaril g. ban, da obsega samo proračunsko dobo 9 mesecev. Proračun telega tekočega proračunskega leta 1940-41 znaša 141.540.450 din, na 9 mesecev odpade torej 106.155.338 din. Novi proračun od 1. aprila do 31. decembra t. l. znaša 125.070.660 din torej 18.115.330 din več kakor pa odpade na 9-mesečno dobo tekočega proračuna. To zvišanje ima svoje vzroke predvsem v dražnji, ki jo vsi občutimo. Potrebe javnega gospodarstva pa se tudi ne dajo utesniti v časovne računске ulomke, temveč jim mora biti začeto taktak, ko je za to primeren čas. Za dela na cestah in za

Velike katastrofe

Ogromen požar zaradi eksplozije bencina v Santandru Silen orkan povzročil hudo železniško nesrečo in veliko škodo

Santander, 17. febr. AA. (Havas). Davi na vse zgodaj je v pristanišču Santander v Španiji nastal velik požar. Izbruhnil je iz doslej nepojasnjenih vzrokov na neki trgovski ladji, ki je bila v pristanišču in je bila natovljena z bencinom. Ogenj, ki je nastal zaradi eksplozije, se je razširil tudi na obalo in zavzema čedalje večji obseg. Požar je zajel okoli 200 poslopij. Prebivalstvo je zbežalo na bližnje griče. Tudi število žrtve še ni znano, zdi se pa, da jih ni mnogo. Do zdaj je bilo sporočeno, da je bilo ranjenih vsega skupaj 30 oseb.

Po poročilih iz Santandera, ki so jih objavili po radiu — požar je namreč pretrgal vse ostale zveze — se je ogenj zaradi močnega vetra nenavadno hitro razširil. Iz Valadorida, Burgosa, Bilbaoa in San Sebastiana so bile poslana v Santander čete pehote in pionirjev, pa tudi motorizirani oddelki, da bi preprečili in pogasili požar. Iz Madrida so poslali tovorne avtomobile z življenjskimi potrebščinami, zdravili in sredstvi za omejitve požara. Storjeno je bilo vse potrebno, da se požar omeji, da prebivalstvo dobi potrebno pomoč in da se obrani red in zagotov varnost.

Vode zopet naraščajo

Ljubljana, 17. februarja. V soboto, so vode upadle ter je kazalo, da smo že prestali nevarnost poplav. Popoldne je sijalo pravo pomladno sonce. Snega je bilo že malo, zato vode niso naraščale. Največja nevarnost poplav je bila v petek, ko so se nekatere manjše reke že razlivalje v poplaveno področje, na primer Ljubljanska v Vevčah. Na Barju pa doslej še ni bilo nevarnosti večjih poplav.

Nedelja brez večjih sportnih prireditev

Naši v Ga-Pa — Tekme v smuku na Markljevji planini

Ljubljana, 17. februarja V Garmisch-Partenkirchnu se nadaljuje zimskosportne igre, ki so se pričele že pretekli teden. V soboto so tekmovali naši v smuku, kjer pa spričo silne konkurence niso imeli nobenih izgledov. Dasi po času niso mnogo zaostali za drugimi, so vendar zasedli visoka mesta. Tako je bil od naših Lukanc 55., Bertoncvalj 57., Z an pa na 63. mestu. Vseh tekmovalcev je bilo okrog 90.

čas dneva. Na Javorniku so pa skakali med dežjem in snegom. Med seniorji je zmagal Mežik (Ilirija) 140,7 točke, med juniorji pa Zalokar Zoran (Ljubljana) 139 i med mladino Erlah (Ilirija) 134 točk.

Med glavnimi smernicami sovjetske gospodarske politike

sta pospeševanje industrije za državno obrambo in osamosvojitve gospodarskega življenja od tretjih vplivov

Moskva, 17. febr. AA. (Tass). Včeraj se je v Kremlju začel 18. kongres komunistične stranke SSSR, ki se ga udeležujejo v velikem številu predstavniki komunistične stranke iz največjih industrijskih središč in glavnih železniških križišč. Posebno pozornost so zbudili zastopniki komunističnih strank iz novih republik Litve, Estonske in Letonske. Zastopniki so navdušeno pozdravili voditelje stranke in člane vlade, ko so stopili v dvorano. Stalina, Molotova, Vorosilova, Kalinina, Kaganoviča, Mikojana, Andejeva, Zdanova, Kruščeva, Svernika, Berija in Malenkova.

Kongres je otvoril v imenu osrednjega odbora stranke Zdanov. V predsedništvu kongresa je bilo izvoljenih 38 oseb med njimi Stalin, Molotov, Vorosilov, Kaganovič, Mikojan, Kalinin, Zdanov, Andrejev, Kruščev, Jaroslavski Bazirov, Borodin in drugi. Stalinovo kandidaturu v predsedništvu so sprejeli s ponovnim vzvikanjem, ki je trajalo več minut. Tudi predlog, da se v predsedništvu izvoli tudi Molotov, je bil sprejet z dolgotrajnim oskanjem.

Zadnja pot Janka Zakotnika

Stara Loka, 16. februarja Dolg in izredno lep žalni sprevod se je pomikal v tek dopoldne na staroško pokopališče. V grob so polagali 22letnega mladčenca, diplomiranege elektrotehnikarja Janka Zakotnika, posestnikovega sina iz Starega dvora, ki ga je iztrgala neizprosna bolezen mnogo prerano iz kroga ljubiteljev prijateljev in znancev. Truplo pokojnika je pričakala duhovščina pred Dolencem v Stari Loki in je opravil pogrebne molitve sam kanonik g. Matej Mrak ob asistenci kaplana g. Babnika in oo. kapucinov. V žalnem sprevodu so nosili okrog 20 venecov. Spomin pokojnika so počastili vaški fantje in dekleta, pa tudi sokolska deputacija, kajti pokojni Janko je bil kot dijak in dokler mu je zdravje dopuščalo tudi zvest prijatelj sokolske telovadnice in je nastopil celo v Kranju na javnem nastopu. Za belo krsto, obloženo s krasnim cvetjem so stopali svojci: oče in mati, bratje in sestre, za njim pa dolga vrsta pogrebovcv.

Naše gledališče

DRAMA Začetek ob 20. uri Ponedeljek, 17. februarja: zaprto. Torek, 18.: Zaprta vrata. Red Torek. Sreda, 19.: Šesto nadstropje. Red Sreda. Četrtek, 20.: Cigani. Red A. Petek, 21.: zaprto. (Zaprta vrata: Gostovanje v Celju). Sobota, 22.: Šesto nadstropje. Izven.

jala v Nemčiji znana umetnica Claire Waldow. Pri nas bo podala to vlogo Poličeva, ki je v stroki vlog kot so: Polonca v »Bellem konjčku« ter njeni partiji v »Sv. Antonu« in »Pod to goro zelenc«, na vltiku. Opozorjamo, da se bo izvajala ta opereta samo izven abonmaja, premiera bo v soboto 22. t. m. Dirigent D. Zebre. Režiser in koreograf: inž. P. Golovin.

Letalska vojna na zapadu

London, 17. febr. s. (Reuter). Letalsko in notranje ministrstvo javljata v svojem današnjem jutranjem komunicanju: Posamično sovražno letalo je sinoči ob mraku napadlo neko mesto v severnovzhodni Angliji. Letalo je vrglo eno bombo, ki jo poškodovala nekaj hiš in povzročila manjše število človeških žrtve. Ob istem času je drugo posamično letalo vrglo nekaj bomb na obalo vzhodne Anglije. Ta napad ni povzročil niti škode niti žrtve. Ni poročil, da bi bila sovražna letala izvedla operacije nad Anglijo tudi ponoči.

Ob odprtem grobu sta spregovorila poslovinne besede za starošorske fante in dekleta g. Peter Klobov, za škofješko meščansko šolo, ki jo je pokojnik kot dijak obiskoval in z odličnim uspehom dovršil pa Bidove Joško. Na krsto so začele padati prve grude. Dvignil se je sredi zimске poljane nov grob, ki je našel v njem blagi Janko svoj mir in pokoj, ki mu ga življenje ni nudilo. Naj počiva mirno v domači zemlji, ki jo je tako vroče ljubil!

Dve smrtni nesreči

Ljubljana, 17. februarja. V soboto ob 21.50 je šofer banske uprave Jože Trobec prijavil na stražnici v Šiški, da se je malo poprej nasproti hiše št. 153 na Celovski cesti, pri remizi, pripetila huda prometna nesreča. Ob 21.45 je vozil mimo remize hlapec pri I. slovenski zidarski zadrugi Martin Dimic na dvo-vpreznem vozu naložene smreke proti Ljubljani. Za njim pa je v hudem diru privozil na motornem kolesu 21letni ključavničar in mehanik France Novak k, ki zaradi goste megle voza ni opazil. Posledica tega je bila, da se je Novak z vso silo zaletel v smrekove hlode in odletel z motorja na tla, kjer je obležal s prebitim levim sencem.

Boleznica KOLE DAR Danes: Ponedeljek, 17. februarja: Kristijan, Francšek K. DANASNJE PRIREDITVE Kino Moste: Plakajoče gosli in Vitez arene Kino Šiška: Robin Hood Razstava karikatrista Kondorja v palači Bač'e Lovsko društvo občini zbor ob 20. v restavraciji glavnega koločvara DEŽURNE LEKARNE Danes: Mr. Bakarčić, Sv. Jakoba trg 9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Murmayer, Sv. Petra cesta 78. Sorzna poročila Curih, 17. februarja. Beograd 10.—, Pariz 7,925, London 16,10, New York 431.—, Bruselj 69.—, Milan 21,725, Madrid 40.—, Amsterdam 229.—, Berlin 172,50, Stockholm 102,60, Oslo 98,50, Kopenhagen 83,00, Sofija 45.—, Lisabona 1726,5 Budimpešta 85.—, Atene 800.—, Carigrad 337,50, Bukarešta 212,50, Helingsfors 875.—

98% strojniškega osebja organiziranega

Občni zbor Zveze strojnikov, strojevodij in kurjačev je pokazal, da se je skoraj vse strojniško osebje oklenilo svoje poklicne organizacije

Ljubljana, 17. februarja. Med našimi strokovnimi organizacijami zavzema Zveza strojnikov, strojevodij in kurjačev posebno mesto. Vedno je bila strogo strokovna in se ni vdirjala nobeni politični smeri, a zato si je tem bolj prizadevala, da bi čim bolj zaščitila svoje članstvo socialno in stroki pridobila primeren ugled. Delokrog organizacije je vsa država in posebej je treba naglasiti, da se je zveza doslej odlično upirala cepitvi po pridobitvi samostojnosti banovine Hrvatske. Večina treznega članstva na Hrvatskem se dobro zaveda, da je v interesu strojniškega osebja v vsej državi čim tesnejša organizacijska povezanost. Včerajšnji občni zbor osrednjega odbora za dravsko banovino v Ljubljani je bil manifestacija za skupno organizacijo tudi v prihodnosti.

Občnega zbora sta se udeležila tudi delegata iz Zagreba in s Susaka, predsednik centrale Matija Šiletić in Viktor Heinrich. Predsednik Peter Tom je razen njiu še iskreno pozdravil številne delegate podružnic iz vse Slovenije. Delavsko zbornico je na zborovanju zastopal tajnik organizacije Ivan Škerl, ki je tudi pozdravil zborovalce v imenu te ustanove. Pred prehodom na dnevni red sta govorila še delegata s Hrvatske in delegati močnejših slovenskih podružnic. Predsednik Šiletić je naglasil, da je organizacija dosegla lepe uspehe prav zaradi tega, ker je ostala vedno nepolitična.

Organizacijske uspehe dobro označuje že porast članstva od 551 na 782 lani. Neorganiziranega strojniškega osebja je le okrog 2%. Kako delavna je bila osrednja uprava, sprevidimo že po samem številu sej — bilo jih je 48, a razen tega je uprava poslala svoje delegate še na 16 članskih

sestankov v podeželske kraje. Tajništvo je odposlalo 1203 dopise, a razen tega še številne okrožnice itd.

V nekaterih krajih je jim je posrečilo organizirati vse strojniško osebje, n. pr. na Jesenicah, v rudarskih revirjih pa je organiziranih 99% strojnikov, strojevodij in kurjačev.

Organizacija zlasti zelo skrbi za strokovno izobrazbo svojega članstva. V ta namen so bili lani prirejeni trije tečaji, v Ljubljani, Krčevju in na Jesenicah. Strokovni izpopolnitveni članstva služi tudi strokovno glasilo. »Strojarski vjesnik«, ki je doslej izhajalo v Zagrebu, v novem poslovnem letu bo pa v Ljubljani.

Znano je da so strojniki dobili pokojninsko zavarovanje predvsem po prizadevanju svoje organizacije. Zveza si pa še prizadeva, da bi bili pri Pokojninskem zavodu za namene zavarovanja; tudi strojevodje zasebnih (industrijskih) železnic, saj so povsem do tega upravičeni po značaju dela in usposobljenosti. Lani so zastopniki organizacije trikrat posredovali v ta namen v ministrstvih v Beogradu in prejeli so zagotovilo, da bo zavarovanje za strojevodje uvedeno 1. aprila, ob začetku novega proračunskega leta. — Sicer so pa bile številne intervencije organizacije uspešne tudi pri drugih ustanovah in uradih. Organizacija je povsod dobro zastopana, n. pr. pri Delavski zbornici in Pokojninskem zavodu. Z Delavsko zbornico sodeluje pri akciji, da bi v novelizaciji obrtnega zakona strojnikom priznali stopnjo višjega pomočnega osebja. Prejeli so že zadovoljiv odgovor.

Zveza je lani sodelovala pri številnih pogajanjih za prilagoditev med podružnični življenjskih potrebščin. Medznih gibanj je bila cela vrsta. Skupni efekt posredo-

vanj zveze, izražen v denarni vrednosti, znaša 100.000 din na mesec ali 1.500.000 din na leto. — Prav tako zadovoljivo je blagajniško poročilo (blagajnik S. Jevnikar); izkazuje 187.032 din denarnega prometa. Izdatki so bili uravnovešeni z dohodki. Na predlog člana nadzornega odbora Suhadolnika je dobil odbor razrešnico. V razpravi o poročilih je opozorjal na velik pomen organizacije jeseniški delegat Jurij Jeram ter se zavzemal, da organizacija ostane vedravnica.

Upravi je bilo izrečeno najlepše priznanje s tem, da je bila z malimi spremembami zopet soglasno izvoljena. — Razvila se je razprava o strokovnem glasilu, ki naj posebej, ko ga prevzame ljubljanski osrednji odbor, izhaja bolj redno in v ta namen so bili tudi sprejeti primerni predlogi. Članstvo bo poslej prispevalo 2 din več na mesec. Sprejet je bil predlog, naj znaša poslednji članarina za strojnike in strojevodje po 20 in kurjače po 15 din na mesec.

Na ministrstvo za trgovino in industrijo so odposlali resolucijo z zahtevno, naj minister uzakoni predpise navedbe banške uprave banovine Hrvatske o zaposlenju strojnikov in kurjačev za vso državo. Po tej naredbi je strojnikom priznan položaj zasebnih namenečenih in jasno je predpisano, kje mora biti zaposlen usposobljen strojnik. — Drugo resolucijo so odposlali na ministrstvo za socialno politiko. V nji prosijo ministra naj predpiše uredba o pokojninskem zavarovanju strojevodij. — Ob zaključku občnega zbora so zborovalci izrazili protest proti kršitvam predpisov o zaposlovanju usposobljenih strojnikov pri parnih napravah. — Popoldne so zborovalci napravili ekskurzijo v pivovarno »Union«, kjer so si ogledali parne ter strojne naprave

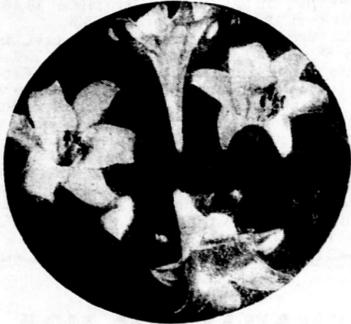
v Ozlju, v Ribnik sam pa hodi dvakrat na mesec ordinirat sreski sanitetni referent iz Karlovca. Menim, da bi končno bilo stvarnem v korist, da se z ozinom na stalno gospodarsko zastajanje v Metliki, pospravi z napačnim naziranjem, da so obronke Hrvatske občine džungla in predmestje Metlike. O usodnem stanju, v katerem se sedaj nahaja metliški okraj, kot piše dopisnik, bi si istega dovolil poučiti sledeče. V času, ko sem imel gripo, sem stalno ordiniral v sobi in se od vseh »ogromnih tisočev«, ki gravitirajo v Metliko, ni

oglasilo več kot recit in piši pet bolnikov in še to kirurški služaji. Vse ostalo so bile bolniške blaginje in ubožna praksa. Za gripo bolni pa se zdravijo z aspirinom in lipovim čajem sami, ali pa pri mazacihi, edino člani bolniške blaginje se javijo zdravniku in še teh je bilo le šestorica. Tako izgleda v Metliki stvarno. Pretirano in tendenciozno poročanje pa ne koristi niti stvari, še manj pa ugledu mesta in gospoda dopisnika. dr. Gustav Omahen, banovinski zdravnik

Lilija simbol nedolžnosti in plodnosti

Lilija je bila v starih časih tudi simbol minljivosti

Kdo bi hotel dvomiti o tem, da bela lilija ni že od pradavnih časov znak čistosti in pobožnosti? Saj je to naravnost znak Device Marije in pogosto vidimo tudi angela z lilijami v rokah. In vendar je bila lilija v starem veku simbol nečesa drugega, skoraj bi lahko rekli nasprotnega, namreč plodnosti. Pri Egipčanih je bila lilija posvečena boginji Isidi, pri Grkih pa boginjama Heri in Afroditu. To so bile pa boginje plodnosti in ljubezni. Šele pozneje pri Rimljanih je dobila lilija za svoj znak boginja kreposti Pudicitia. In šele od tod so v 6 stoletju prevzeli kristijani kot rožo, Devico Marije.

Poleg tega je pa bila lilija znak minljivosti. Njen odtrgan cvet namreč hitro uvene. Zato vidimo lilije tako pogosto tudi na pokopališčih. Stare legende pri-

povedujejo, kako je v nekaterih samostanih smrt oznanjala svoj prihod s tem, da je tistemu, ki ga je hotela vzeti s seboj, položila najprej na njegovo mesto v cerkveni klopi belo lilijo. Ko je bila izbrana za znak Device Marije, je dobila lilija v krščanskem svetu veliko veljavo, zato so jo sprejeli v svoje grbe tudi vsi plemiči in mesta. Posebno priljubljena je bila v znaku skupina treh cvetov, ki so jih nekoč pomotoma zamenjali za triperesno deteljico. V nekaterih švicarskih mestih so imeli lilijo na napisnih tablah tudi lekarnarji.

Lilija je kmalu prišla tudi v zdravništvu in po srednjeveških nazorih so jo jeli kot simbol čistosti rabiti za zatiranje vsakojake nesnage. Tako se da baje vsa nečistoča s kože odstraniti z lilijino mastjo in oljem. Kdor ima na telesu bele ali tvore, naj si jih namaže s sokom iz stebel in listov bele lilije. Kdor hoče imeti lepo polt, naj si umiva obraz s sokom iz lilijinih korenin. Vodo iz belih lilij so priporočali zlasti ženam in baje pomaga tudi proti kačjemu piku. Olje iz lilijinih cvetov je priporočil že župnik Kneip proti opeklinam, čirum itd.

Lilija je omenjena še zdaj v imenih nekaterih kozmetičnih preparatov, v medicini se pa ne uporablja več. Moderna veda ji ne pripisuje nobenega posebnega zdravilnega učinka. Za časa Karla Velikega, ko so se ustanavljali pri samostanih vrtovi z zdravilnimi zelišči, so gojili na njih tudi lilije med najzdravilnejšimi zelišči. Od tod navada, da še zdaj po kmetih radi goje lilije. Zanimivo je tudi, da doslej še nikjer niso našli divje rastoče bele lilije.

Horoskop za tekoči teden

od 17. do 23. februarja 1941 glede na planetne tranzite s Soncem ob rojstvu

Ljubljana, 17. februarja. Rojeni med 22. januarjem in 19. februarjem v Vodnarju: Več izgledov za uspehe v ljubezni in v družbi, vendar ne brez vmesnih nepriklj, zato se imejte še vedno v oblasti.

Rojeni med 20. februarjem in 20. marcem v Ribah: Mnogo manjših uspehov. Posebno dobro kaže za umetniške poklice.

Rojeni med 21. marcem in 20. aprilom v Ovnu: Konjunkcija za rojene v tem znamenju, ki imajo opraviti s konfekcijo in kozmetiko. Ugodni aspekti za ljubezen. Rojenim v prvih dneh znamenja se bliža kvadratura Marsa, zato naj se brzdajo.

Rojeni med 31. aprilom in 21. majem v Biku: Vsem predi smola v ljubezni, bolnim se zdravje izboljša.

Rojeni med 22. majem in 21. junijem v Dvojčkih: Precej sreče v javnem udejstvanju, manj je izgledov za uspehe v poslovnih zadevah. Pozor na zdravje!

Rojeni med 22. junijem in 22. julijem v Raku: Bliža se vpliv, ki bo oslabil kontrolo nad samim seboj, kar lahko povzroči bolezen, nezgode, prepire, pravde itd.

Rojeni med 23. julijem in 23. avgustom

v Levu: Precej kritičen teden. Tisti, ki se znajo boriti z usodo, bodo premagali ovire in si bodo utrdili značaj.

Rojeni med 24. avgustom in 23. septembrom v Devici: Težave v zvezi s korespondenco. Zdravje je ogroženo, kdor ga zdaj izgubi, ga bo moral dolgo iskati.

Rojeni med 24. septembrom in 23. oktobrom v Tehtnicah: Tistim, ki so rojeni v prvi tretjini znamenja, preti izguba ugleda in zdravja. V ljubezni je nekoliko boljše za rojene v zadnji tretjini.

Rojeni med 24. oktobrom in 23. novembrom v Škorpijonu: Manjši gmojni uspehi se obetajo, bolnim se vrača zdravje. Primeren čas za korespondenco, toda ne za ljubavno.

Rojeni med 24. novembrom in 22. decembrom v Strelcu: Slab teden za kupčije, zdravje je ogroženo. Venera je pa naklonjena.

Rojeni med 23. decembrom in 21. januarjem v Kozorožu: Srečen teden za poslovno korespondenco, bliža se pa nevaren čas notranjega nemira v zvezi z nenadnimi nevsječnimi dogodki. B. K.

in kulturnih prireditvev, ki so bile vse lepo obiskane.

Iz gospodarskega poročila, katerega je podal tov. Mikel Franc, je razvidno, da je tudi na gospodarskem polju podružnica NSZ zelo agilna.

Tov. blagajnik Avsenik pa je podal blagajniško poročilo, s katerim je pokazal članstvu, da se naša podružnica nahaja v dobrem finančnem stanju. Pregledniki računov so poročali, da so našli blagajniško poslovanje v vzornem redu in predlagali blagajniku razrešnico, ki je bila soglasno sprejeta.

Pri volitvah novega odbora je bil izvoljen za pretežni večini stari odbor, kateremu načeljuje še naprej naš dolgoletni in neumorni predsednik tov. Zupan Tine.

Pri slučajnostih je tov. Zupan Tine kot odbornik Glav. bratov. skladnice v Ljubljani podal poročilo o stanju staro- in novopokojencev, katero pa je bilo sprejeto z velikim odobravanjem.

K besedi se je tudi prijavil zastopnik centrale poslovočeti podpredsednik g. dr. Joža Bohinjec, ki je v lepih besedah bodril in pozival članstvo k vztrajnosti in k delu za napredek Narodne strokovne zveze.

Po zaključnih besedah tov. predsednika je bil občni zbor zaključen ob 13.30.

Zdravstvene razmere v Metliki

Metlika, 12. februarja. Na Vaš dopis iz Metlike od 11. II. 1941 pod naslovom »Metlika in zdravniška pomoč« prosim, da izvolite priobčiti vsaj kratko stvarno pojasnilo:

V Metliki smo bili do srede avgusta 1940 leta v resnici trije zdravniki, toda ne radi preobilice dela, temveč ker je naključje tako naneslo. Eden od nas si je boljše prakso poiskal v mestu, dočim sva dva ostala še v kraju samem. O tem delu preko glave, o katerem piše dopisnik, bi mogli pojasniti dati le zdravniški dopisnik pa menim, da najmanj. Okoliš metliške združene zdravstvene občine šteje komaj dobrih 10.000 duš in spada k majhnim v dravski banovini. Občina Semič, katero je dopisnik pristel tudi k Metliki, spada v zdravstveno občino Črnomelj. Ogromni tisoči pa, ki hodijo iz Hrvatske v Metliko k zdravnikom po zdravniško pomoč, so pa le plod zelo razgrete fantazije. Gospodu dopisniku bržčas ni znano, da je tudi Hrvatska banovina organizirala svoje podeželsko zdravstvo kot pri nas in da so danes tam bistveno popolnoma drugačne prilike, kakor so bile pred 30 leti. Ljudje iz Vivodine in Sočje gravitirajo v Karlovac in Krašice osobito poslednja leta. Zdravna zdravstvena občina Ozalj-Ribnik ima svojega banovinskega zdravnika s sedežem

Zobotrebec je zelo star

Zobotrebec so poznali že stari Griki in Rimljani. V Indiji je bila navada, čistiti si zobe s skorjo figovega drevesa. Ta navada se je ohranila do današnjih dni. Tudi pri Arabcih je imel zobotrebec važno vlogo pri čiščenju zob. Pri Mohamedanih je čiščenje zob celo verski obred, katerega črhanitve priporoča sam Mohamed vernikom kot bogu zelo ljubo opravilo. Neka vrsta zobna ščetka se izdeluje v Indiji iz drobnih paličic posebnega lesa. Konec paličice se s kladivom razcepi in tako nastane nekakšna ščetka. Tudi v Indiji je čiščenje zob nekakšen verski obred. V sveto vodo v Mekki namočen zobotrebec se še sedaj zelo visoko cenil.

Tudi Kitajci poznajo zobotrebec in zobne ščetke, ki jih izdelujejo iz bambusa. Slika zobne ščetke se pojavlja že v enoklopediji iz leta 1609. Na Japonskem uporabljajo zobotrebec v obliki lesenih paličic, razcepjenih na obeh koncih. Toda zobne ščetke so med Japonci kmalu potisnile zobotrebec v ozadje. Japonska izvažala zobje na milijone zobnih ščetk po vsem svetu. Prvo sliko zobtrebca najdemo leta 1618 v »Le Dentiste des Dames«. Zobotrebec omenja tudi sir Ralph Vernal v svojih spominih iz leta 1640 o odnosu 1639. Že poprej so rabili poleg zobtrebca za čiščenje ustne dupline nekakšne krpice.

Ohranila go se do naših dni stoljca za zobotrebec, ki sta jih uporabljala Schiller in Goethejeva mati. V Franciji je bil zobotrebec znan že leta 1590. Tam so bili zobtrebeci pri vsaki pojedini, kar je sam Goethe l. 1759 posebej zabeležil. Tudi Mylius omenja zobotrebec iz leta 1759. V tem času so živeli v Nürnbergu zlatarji, ki so izdelovali samo zobotrebec v krasni izdelavi in bogato okrašene. Iz predhistoričnih najdb je razvidno, da so že prej ljudje vezali zobotrebec s pomočjo obrobov z usmeno žličko, s čistilcem nohtov in z ogrevalcem za jezik. V začetku so izdelovali vse to iz bronu ali železa, pozneje pa tudi iz srebra.

Alfonz XIII. na smrt bolan

Iz Rima poročajo, da je bivši španski kralj Alfonz XIII na smrt bolan. Ima namreč angino pectoris in njegov sicer krepki organizem se že 10 dni bori s to nevarno boleznijo. Noč od sobote na nedeljo je prebil bolnik mirno, kar kaže, da se je njegovo stanje nekoliko zboljšalo. Nekaj rodbinskih članov je že prispevalo v Rim. Zaradi slabega srca se zdravilski boje za življenje bivšega španskega kralja.

Morje je požrlo vas

Silen zemeljski plaz je te dni razdeljal mali ribiški kraj Risham v bližini Hammerfesta v severni Norveški. Neka ženska in otrok sta izgubila življenje, več prebivalcev je bilo ranjenih. Ljudje so izgubili vse, kar so imeli, tudi svoje ribiške čolne in lovne naprave. Kako silen je bil plaz, je najbolj razvidno iz tega, da je zagnal celo nadstropje lesene hiše s stenami in streho preko 600 m širokega Kuvikfjorda. Ljudje niso prej opazili nobenega znamenja, ki bi kazalo, da se bo plaz sprožil.

A. E. Fielding 44

Črna mačka

prinaša srečo

Roman

— Ali imate to pismo? — je vprašal Pointer. Farrant je odipal z glavo in se ves obupan ozrl na Pointerja in na Mary.

— Sezgal sem ga, — je zašepetal hropeče. — Tudi kuverto. — Sir Henry mi je namreč že prej povedal, da mi bo dal te delnice, čim bi našel za nakup primerno hišo. Dejal je, da mi hoče dati ta denar še pred svojo smrtjo, da bi mi ne bilo treba plačati dednega davka. Dejal je tudi, da človek nikoli ne ve, kako dolgo bo živel. Ko sem torej te delnice našel in še poprej videl sira Henryja mrtvega v njegovi sobi, nisem hotel o tem nikomur praviti. In to je čista resnica, kakor je bog nad menoj, — je pripomnil svečano. Potem se je pa ozrl na Mary. Vrnila mu je pogled in pritisnila roko na lice.

— Zakaj pa ti je poslal denar prav tistega dne? — je vprašala.

— Ker je nameraval razglasiti svojo zaroko. Očividno se je hotel v kratkem oženiti. Gospodična Alison je nam tudi povedala in pismo, ki mi ga je

pisal, je imelo tudi ta smisel. Če pa hočete vedeti tudi to, — je pripomnil nekoliko nejevoljno, — mi je pisal med drugim, da bi rad videl, da bi čim prej zapustil Broadbends in da mi s temi delnicami omogoča, da si v najkrajšem času kupim grunt ali žrebčarno. Ker se bodo razmere v Broadbendsu spremenile in bo moral sir Henry odločiti vse svoje goste. Ni pisal morda prav s temi besedami, toda smisel je bil ta. To lahko prisežem.

— Da, hotel si je kupiti hišo, — je dejala Mary polglasno. — In vendar sto funtov... Saj Jenkins tudi že več let misli na to da bi si kupil skromno posestvo v Devonu. Govoril je večkrat o tem z našim gospodom ki mu pa nikoli ni dal sto funtov.

— Jenkins je sluga ki je bil dobro plačan. Jaz sem bil pa prijatelj sira Henryja kakor sem ti že povedal. Zato torej. Toda ti si preveč neumna, da bi to razumela. — je pripomnil ježno. — Midva sva bila tovariša, to ti vedno ponavljam in moja rodbina je bila v prijateljskih stikih z njegovo skozi več pokolenj.

— Mislim da ni treba, da bi gosodično Hughesovo še zadržala, — ga je prekinil Pointer. — Moram vas še vprašati o nekaterih podrobnostih, in to bo še trajalo nekaj časa.

Mary je počasi vstala. Bila je bleda in v njenih lepih očeh so se lesketale solze.

— Zbogom, Ted, — je vzdihnila, — in hvala ti za vse, kar si hotel storiti zame. Ne, ne dotikaj se me! Najraje bi ti ne segla v roko. Naj si že storil karkoli, vem, da si mislil z menoj vedno dobro...

— Čisto resnico sem ti povedal, — je dejal. Ošnila ga je z dolgim, otožnim pogledom, kakor da si hoče vtisniti njegov obraz v spomin.

— Mary! — Stopil je k nji. — To je res, bog mi je priča, da je res!

— To miha smisla, — je odgovorila. — Ne dvomim o tebi, fant, toda...

— In vendar mi ne verjameš. — jo je prekinil naglo.

— To mi je tudi nejasno, — je dejala Mary v pojasnilo. — Vem, da me imaš rad, vem, da si dober z menoj. Toda tega si ne morem pojasniti, tega kratko malo ne razumem.

— Kako si vedela, da te imam rad? Zato, ker sem ti bil to povedal, kaj ne?

— Ah ne, — se je zasmejala Mary. — Ne, Ted, to, kar si mi zatrjeval, nima s tem nič skupnega. Vedela sem to še prej, nreden si mi povedal. Zdi se mi, da je moje srce slutilo to že od prvega najinega srečanja.

— In srce ti zdaj ne pravi, da mi je potrebna tvoja vera? — je vprašal Farrant obupan.

— V njegovem obupanem glasu je bila tako vroča prošnja, da se je Mary naenkrat obrnila k njemu in že sta bila tesno obeta. Trajalo je precej dolgo, predno se je ločila od njega in hotea solznih oči viditi Pointerja, ki je na zadržal.

Pointer je stopil k telefonu in telefoniral policijskemu ravnatelstvu. Ko se je vrnil je vladala v sobi nekaj časa mučna tišina. Potem je pa prišel natakar in privedel elegantno mlado, lepo ženo.

Pointer se je obrnil k Mary Hughesovi. — To je gospa Mathersova. Ona ima damski penzionat. Pojdite z njo in ostanite pri nji, dokler ne pošljem po vas. Posodi vam obleko, ki jo boste potrebovali, opraviti vašo odsotnost v Broadbendsu in če boste hoteli kaj sporočiti tja, se kar obrnite nanjo. — Toda, — zapomnite si, Mary, da ste zašli, vede ali nevede, v zelo kočljiv položaj. Nikar ga ne poslabšajte še s tem, da bi ne izpolnili vseh mojih naročil. Upam, da vam ne bo treba dolgo ostati v penzionatu. Mišlim, da bo ta zadeva čez nekaj dni pojasnjena.

Farrant je stopil k nji otožnega obraza. Mary Hughesova je bila pa preveč izžrpana, da bi mu mogla še kaj reči.

— Pri nas vam bo čisto dobro, gospodična Hughesova, — je dejala gospa Mathersova s prijaznim glasom. — Imamo dovolj oblek, da vam bomo lahko posodili, kar boste potrebovali. Pri meni stanuje več mladih deklet vaše postave, in te vam posodijo, kar boste rabili, dokler vam ne pošljejo vaših stvari. — Potem je pa sprejela Mary pod svojo zaščito in odšli sta. Mathersova je bila kot dekle v policijski službi, kjer se je zelo dobro izkazala.

— Tako, — je dejal Pointer, ko so se zaprla vrata za njima. — Zdalj mi pa napišete, kolikor se spominjate, točno vsebino pisma, ki vam ga je pisal sir Henry. Časa boste imeli dovolj. Imam tu delo, ki ga ta čas opravim.

Pol ure je bilo vse tiho, le papir je šumel in pero je škripalo. Potem je pa Farrant končno očivil Pointerju kos papirja.